

# ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...



## Περιμένοντας τους βαρβάρους

Του Λουκα Τσουκαλη\*

Γιατί τα πολιτικά μας κόμματα συναγωνίζονται σε υποσχέσεις και παροχές, ενώ γνωρίζουν ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα χτυπάει κόκκινο; Γιατί μιλάνε συνεχώς για πάταξη της φοροδιαφυγής, όπως και της εισφοροδιαφυγής, αλλά αποφεύγουν συστηματικά να θίξουν οργανωμένα συμφέροντα και επώνυμους φοροκλέπτες; Πότε ήταν η τελευταία φορά που κάποιος από αυτούς -τους πολλούς- επισκέφτηκε τις ελληνικές φυλακές; Γιατί το δημόσιο χρέος αυξάνει συνεχώς εδώ και τριάντα χρόνια, περίπου, με μικρές περιόδους που ξαποσταίνει και ξανά προς τη δόξα τραβά;

Γιατί περιμένουμε τους βαρβάρους να δώσουν τη λύση. Περιμένουμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μας επιβάλει μέτρα σταθεροποίησης, όπως έκανε και στο παρελθόν. Και πολλοί προετοιμάζουν ήδη το έδαφος, κατηγορώντας τους τεχνοκράτες των Βρυξελλών που δεν έχουν, ως γνωστόν, κοινωνική συνείδηση και δεν μας αφήνουν να αυξήσουμε τις κοινωνικές παροχές με νέα δανεικά σε περίοδο κρίσης. Αλλά εμείς συνεχίζουμε να σπαταλάμε τα χρήματα που δύσκολα φτάνουν σε όσους τα έχουν πραγματικά ανάγκη. Ζητάμε ένα ευρωπαϊκό σύμφωνο σταθερότητας πιο ελαστικό, αλλά γνωρίζουμε ότι δεν πρόκειται να γίνει κάτι τέτοιο. Θα πούμε τα ίδια και χειρότερα για το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αν χρειαστεί να απευθυνθούμε και σε αυτό για βοήθεια. Ιδεολογικά είμαστε προετοιμασμένοι για μια ανέξοδη επίθεση.

Γιατί περιοριζόμαστε εδώ και χρόνια σε μικρές προσπάθειες μάλλον καλλωπιστικού χαρακτήρα, ενώ το ασφαλιστικό μας σύστημα κοντεύει να σαπίσει; Γιατί αναβάλλουμε συνεχώς τις δύσκολες αποφάσεις για το συνταξιοδοτικό, ενώ όλοι γνωρίζουν πλέον ότι το σημερινό σύστημα δεν είναι διατηρήσιμο, όπως θα έλεγαν και οι οικονομολόγοι; Σπαταλήσαμε πολλά λεφτά, ζούμε περισσότερο χρόνια και κάνουμε λιγότερα παιδιά. Κάτι πρέπει να αλλάξει.

Φορτώνουμε όμως την ευθύνη στους επόμενους και το κόστος στις νεότερες γενιές. Περιμένουμε τους βαρβάρους από τις Βρυξέλλες να επιβάλουν εκείνοι το πλαίσιο για τη λύση και αυτού του προβλήματος, μόνοι μας δεν αντέχουμε στα δύσκολα. Αλλά στην περίπτωση αυτή, μπορεί οι βάρβαροι να αργήσουν και μέχρι τότε το σύστημα θα έχει ήδη καταρρεύσει.

Γιατί αφήνουμε τη διαφθορά να εξαπλώνεται και να διαβρώνει κράτος και κοινωνικό ιστό, οδηγώντας τη χώρα σε τριτοκοσμικές καταστάσεις; Γιατί καταδικάζουμε με λόγια παχιά το φαινόμενο, εθιζόμαστε συνεχώς σε αυτό αλλά κάθε τόσο αμνηστεύουμε το πολιτικό έγκλημα;

Γιατί περιμένουμε τους Αμερικανούς δικηγόρους και τον εισαγγελέα του Μονάχου να μας πουν αν κάποια πολυεθνική εταιρεία χρηματοδοτούσε πολιτικούς και κόμματα στη χώρα μας. Εμείς προσποιούμαστε τους αγανακτισμένους και περιμένουμε τους βαρβάρους, αν και όχι τόσο σίγουροι ότι θέλουμε να ακούσουμε τα νέα που μας φέρνουν.

Γιατί οχυρωνόμαστε πίσω από την προστατευτική ασπίδα του ευρώ, αλλά αφήνουμε την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας να διαβρώνεται; Γιατί μιλάμε συνεχώς για μεταρρυθμίσεις, αλλά κάνουμε ελάχιστα σε μια κοινωνία όμηρο των οργανωμένων συντεχνιών που αντιστέκονται σθεναρά στην όποια αλλαγή;

Γιατί εμείς εναποθέσαμε τις ελπίδες μας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο μεταρρυθμίσεων και στους όρους που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκταμίευση των κοινοτικών πόρων. Αναφερόμαστε σε όλα αυτά με κατάνυξη στις πολιτικές συνάξεις, αλλά φροντίζουμε καθημερινά να ανοίγουμε πόρτες και παράθυρα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο για να περάσουν μέσα από αυτά πελάτες και ψηφοφόροι. Αλλωστε, πελατειακό σύστημα δεν έχουμε;

Γιατί αφήναμε τόσα χρόνια την Ολυμπιακή να φθίνει συσσωρεύοντας χρέη που στη συνέχεια φορτώναμε στον Έλληνα φορολογούμενο, ή για την ακρίβεια, σε όσους μη προνομιούχους πληρώνουν φόρους σε αυτή τη χώρα; Γιατί προσποιούμασταν ότι ασκούμε κοινωνική πολιτική υπέρ μιας ελάχιστης μειοψηφίας εργαζομένων, που είχε εξασφαλίσει, στο παρελθόν απίθανα προνόμια, με τεράστιο κόστος εις βάρος των υπολοίπων;

Γιατί περιμέναμε τις Βρυξέλλες να επιβάλουν και εδώ τη λύση που όμως καθυστερούσε. Οι βάρβαροι δεν πίεζαν αρκετά και εμείς τους κοροϊδεύαμε με μεγαλεπήβολα σχέδια που έμεναν στη συνέχεια στο ράφι και πολλή δημιουργική λογιστική στους ισολογισμούς της εταιρείας, μιας εταιρείας

που όλοι γνωρίζαμε ότι δεν είχε μέλλον. Μερικοί μάλιστα δεν αρκούσαν σε αυτό. Ήθελαν να εφαρμόσουν το πρότυπο της Ολυμπιακής και σε άλλους οργανισμούς κοινής ωφέλειας. Φαίνεται να το πέτυχαν στον ΟΣΕ, αλλά την γλίτωσε ο ΟΤΕ και ίσως λιγότερο η ΔΕΗ. Ευτυχώς, υπήρξαν και λίγοι τολμηροί ή αιθεροβάμονες. Αυτούς καμιά φορά τους επιβραβεύουμε με δίκες.

Γιατί δεν τολμάμε να κόψουμε τον γόρδιο δεσμό δημόσιου-ιδιωτικού στη ανώτατη παιδεία, ενώ αφήνουμε το δημόσιο πανεπιστήμιο να μαραζώνει; Μερικοί δεν αντέχουν τη σύγκρουση, άλλοι βολεύονται και κάμποσοι πάσχουν από ιδεολογική αγκύλωση ακραίας μορφής. Γιατί καταστρέφουμε συστηματικά τη γη που κληρονομήσαμε και γεμίζουμε τη χώρα με απόβλητα και χωματερές;

Γιατί περιμένουμε τους βαρβάρους να βάλουν από την πίσω πόρτα τα ιδιωτικά πανεπιστήμια (πολλά από αυτά, ο Θεός να τα κάνει πανεπιστήμια). Γιατί περιμένουμε τους βαρβάρους να επιβάλουν πρόστιμα για την καταστροφή του περιβάλλοντος στη δική μας χώρα.

Σίγουρα βαρυνγομούμε όταν έρχονται οι βάρβαροι. Δεν μας αρέσει γιατί είμαστε εθνικά υπερήφανοι ως Έλληνες. Αλλά το μάθαμε από παλιά, το ομολογούμε αμήχανα όταν είμαστε μεταξύ μας: «Οι άνθρωποι αυτοί ήταν [και είναι] μια κάποια λύσις».

\* Ο κ. Λουκάς Τσουκαλης είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και πρόεδρος του ΕΛΙΑΜΕΠ.

## Να πάει κανείς ή να μην πάει;

Του Παντελή Μπουκάλα

Αφού υπάρχουν άνθρωποι, και δεν είναι λίγοι ούτε αποκλειστικά Έλληνες-λάτρεις των μεταμεσονύκτιων παραεπιστημονικών εκπομπών, που πιστεύουν ότι τη Γη την κυβερνούν αιώνες τώρα εξωγήινοι, ερπετόμορφοι, πτηνόμορφοι ή ιόμορφοι, ή ότι η επίθεση τους Δίδυμους Πύργους ήταν σχέδιο της αμερικανικής κυβέρνησης και σιωνιστικών κέντρων, γιατί να... προξενεί εντύπωση ότι υπάρχουν πολλοί που, σαράντα χρόνια μετά την προσελήνωση του «Απόλλων 11», δεν πιστεύουν ότι οι Αμερικανοί πάτησαν το πόδι τους στο φεγγάρι; Ούτε καν το γεγονός ότι στους δύσπιστους αριθμούνται και Αμερικανοί

δεν παραξενεύει: είναι μαρτυρημένη και επιστημονικώς διερευνημένη η αμερικανική ροπή σε σενάρια συνωμοσίας. Και αν τώρα οι κάτοικοι των ΗΠΑ δεν πιστεύουν σε ποσοστό 6% ότι ο Νιλ Αρμστρογκ και ο Μπαζ Ολντριν περπάτησαν στη Σελήνη, το 1970 τα πράγματα ήταν χειρότερα, αφού σε σχετική έρευνα ο ένας στους τρεις Αμερικανούς είχε δηλώσει ότι «κάτι δεν είχε πάει καλά» με την πρώτη προσαδάφιση ανθρώπων στον δορυφόρο της Γης, στις 20 Ιουλίου 1969. Εκτοτε η εν λόγω θεωρία συνωμοσίας παραμένει στις πέντε δημοφιλέστερες οικονομικών, και όχι μόνο λόγω αντιαμερικανισμού και ούτως ειπείν αντιμπεριαλισμού.

Τι «δεν είχε πάει καλά»;

Χμ... Γιατί η αμερικανική σημαία φαίνεται να κυματίζει στις φωτογραφίες; Γιατί η ΝΑΣΑ λογόκρινε τους διαλόγους των αστροναυτών που, υποτίθεται, έλεγαν ότι βλέπουν εξωγήινα σκάφη; Γιατί άφησαν τόσο βαθιά ίχνη τα παπούτσια των αστροναυτών; Σε ποιον μυστηριώδη Σοβιετικό αποδέκτη απηύθυνε ο Αρμστρογκ την ακόμα πιο μυστηριώδη φράση «Καλή τύχη, κύριε Γκόρσκι»; Πώς επέζησαν οι αστροναύτες περνώντας μέσα από τη «ζώνη Βαν Αλεν» με τη θανατηφόρα ακτινοβολία; Δεν σταματούν βέβαια εδώ τα ερωτήματα, για τα οποία οι συνωμοσιολόγοι, με έδρα τους την Αμερική και πρόθυμους ακροατές και αναμεταδότες παγκοσμίως, έχουν έτοιμες «αποκαλυ-

πτικές» απαντήσεις τους.

Υπάρχουν φυσικά και οι επιστημονικές ερμηνείες, σίγουρα πολύ πιο νηφάλιες από την απάντηση (διά γροθιάς) που έδωσε το 2002 ο Ολντριν σε «αρνητή του Διαστήματος», τον σκηνοθέτη Μπαρτ Σίμπερλ, που είχε αποκαλέσει τον αστροναύτη «δειλό, ψεύτη και κλέφτη». Αλλά για τους ήδη πεπεισμένους ότι «κάτι δεν πήγε καλά», οποιαδήποτε επιστημονική εξήγηση είναι τμήμα του συγκαλυπτικού ή παραπλανητικού σεναρίου. Για να νιώσεις ξεχωριστός, ανώτερος, κάτοχος της μυστικής γνώσης, δεν πιστεύεις ότι πιστεύουν οι πολλοί, οι «αδαείς» και «απληροφόρητοι». Για να νιώσεις περισσότερο ελεύθερος από τη «διαβουκολούμενη μάζα»,



παραδίδεται ενθουσιωδώς στα δεσμά του ανορθολογισμού, αν όχι του παραλογοισμού. Πάντοτε έτσι γινόταν. Και έτσι θα γίνεται. Θα έχουν ήδη ιδρυθεί αποικίες στον Αρη και οι γνώστες θα επιμένουν ότι ποτέ δεν πήγαμε στη Σελήνη.